

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: שליזינגר	שם פרטי: יוסף
-----------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: שליזינגר		בלועזית Sliizngr
שם פרטי איתו נולדתי: נפתלי יוסף	בלועזית Naftali Josef	מין: זכר שנת לידה: 28.04.1935
עיר לידה: רוז'אן	בלועזית Rose'an	ארץ לידה: פולין
שם פרטי ושם משפחה של האב: אברהם	שם פרטי ושם נעורים של האם: מרים	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: רוז'אן	בלועזית Rose'an	ארץ המגורים: פולין
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) רוז'אן, וולוגדה, קירגיסטן		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: גטו מקוב		בלועזית Makov Ghetto
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו		בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: שצ'צ'ין פולין		תאריך השחרור:
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור שצ'צ'ין ואחר – כך ג'רג'ונוב בפולין
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מת'		שנת עליה: 1947 במידה ועלית באנייה, ציין את שמה "טטי פאן – יורק"

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי ב 24/08/1935, בעיר רוז'אן אשר בפולין. הייתי בן 4 כאשר המלחמה פרצה. בן לזוג הורים: אברהם ומרים שליזינגר. היינו 4 אחים ואחיות: גיילה- שנפטרה בגיל 5, ראובן, יוסף נפתלי (אני) ויצחק- הרש (צבי/צביקה). בנוסף אליהם היו לי עוד 2 אחים ואחות אחת מנישואיו הקודמים של אבי ששמותיהן הם: שולם, שלויימה ואלטה. היינו משפחה מסורתית. הספקתי ללמוד ב"חדר" רק חודש חודשיים. אבי היה רצען. עוסק ברצועות לסוסים, רתמות לעגלות, אוכפים וכו'. לאבי היה בית מלאכה ואף הוא ייצר את העורות לבד ואני בתור ילד, הייתי מסתובב בבית המלאכה ליד אבי. לפעמים באו הגויים וביקשו ממני שאני ארקוד להם ובתמורה נתנו לי 5 גרושים שאיתם הלכתי לקנות לי גלידה. היציאה של הבית הייתה גבלה לכביש הראשי של העיירה. הרבה אנשים וגם הגויים היו באים עם הכרכרות ואבי היה מתקן ומסדר להם אותם.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות

בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

הייתי גר בעיר רוז'אן אשר בפולין, כל הבתים באותה שכונה היו צריפים מעץ. לילה אחד הגיעו אנשי גסטאפו מלווים עם פולנים, אשר הלשינו איפה נמצאים יהודים. אנשי הגסטאפו החלו לשבור את החלונות ופרצו לכל הבתים שבהם היו יהודים. הייתה המולה גדולה, הרבה אנשים נהרגו באותו לילה וגם נפצעו, ביניהם גם אחי שולם. לאחר מכן לקחו אנשי הגסטאפו את כל הגברים הצעירים, ואלו החלו לאסוף את כל הגופות ואת הפצועים לבית אחד. לאחר מכן לקחו אנשי הגסטאפו בנדזין ושפכו אותו על הבית, לאחר מכן הציתו את הבית כאשר כל הגופות והפצועים בתוך אותו צריף. היו אף אנשים שעוד היו בחיים כאשר שרפו את אותו צריף. ביניהם אחי שהיא פצוע- נשרף בעודו בחיים. את שאר האנשים בעיר לקחו לכיכר העיר, ליד העירייה. הגרמנים הפרידו את הנשים והילדים לצד אחד ואת הגברים לצד אחר. את אנשי הדת העמידו במרכז הכיכר והחלו לשרוף להם את הזקנים. אני גם לא אשכח איך לקחו את השוחט של העיר וחתכו לו את הלשון. לאחר מכן החלו להתעלל בכל האנשים המבוגרים.

לאחר מכן לקחו אותי ואת משפחתי ושאר האנשים אשר בכיכר לבית הכנסת של העירייה ודחסו את כולנו לתוך חצר בית הכנסת. החצר הייתה בנויה מעצים וקרשים. דחסו אותנו לחצר ולתוך בית הכנסת עצמו. בתוך בית הכנסת כל ספרי הקודש היו על הרצפה מגואלים בדם. הגרמנים החלו לשפוך בנדזין על הבית כנסת ועמדו לשרוף אותו. היו צעקות רבות והייתה המולה גדולה מאוד. סמוך למקום עבר קצין SS על אופנוע והוא נעצר בבית הכנסת עקב הצרחות ששמע, ושאל: "מה פשר ההמולה הזאת?" הגסטאפו אמר שהיהודים הרגו איש גסטאפו גרמני ובגלל זה הולכים לשרוף את כל היהודים אשר נמצאים בבית הכנסת. חשוב לציין שזו לא הייתה הסיבה האמיתית, אלא סתם תירוץ של הגסטאפו כדי להוציא להורג יהודים. אותו קצין SS שאל כמה יהודים יש בבית הכנסת? ואנשי הגסטאפו ענו לו ואמרו שיש כ- 5000 אנשים, ואז הוא חשב ואמר להם לשחרר את כל אותם יהודים ולתת לנו לברוח, שהרי יש להם מכונות ירייה, אמר שיתנו לנו לברוח ושיפעילו את המכונות וירו בכל מי שבורח. וכל אותם יהודים שינצלו ימותו ממילא בהמשך מכיוון שאנחנו (הגרמנים) שולטים בשטח. שפתחו את השער של חצר בית הכנסת הייתה המולה רבה, כולם רצו לברוח מהתופת הנורא, ביניהם גם אנחנו- אבא, אימא, ראובן, סבא מצד אימא (שנעלם לנו לאחר מכן), שלויימה, אלטה וצביקה הקטן שהיה אז רק בן חצי שנה.

הצלחנו לברוח לכפר של פולנים חקלאים ונכנסו לגורן שלהם כדי לישון ולנוח קצת מכל אותו לילה נוראי שעברנו. הלכנו לישון ולא עבר הרבה זמן והתחלנו לשמוע צעקות, מישהו יצא וצעק "שורפים אותנו, שורפים אותנו". הגרמנים מצאו אותנו גם שם והדליקו את הגורן שבו היינו. משם ברחנו ורצנו ליער באזור, והגענו לסוכה של שומר היער. אותה סוכה הייתה ריקה. חלקנו נכנסו ואף נחנו קצת.

אני זוכר שאבא שלח אותי לטפס על העץ ולקטוף לו עלים יבשים. הוא מעך את אותם עלים יבשים והכין לעצמו סיגריה. אימא הלכה עם צביקה הקטן לבאר לשאוב מים. ואז באותו הזמן באו גרמנים והתחילו לירות לעברנו. אחד הכדורים אף שפשף לאימי את הראש. היא לא היססה זרקה את אחי התינוק ונשכבה עליו כדי להגן עליו, היה לה מזל גדול כי ברגע הזה היא ניצלה מכדור אשר פגע ביהודי אחר. לאחר מכן הגרמנים לקחו את הגברים (בניהם אבי ואחי) לבנות את גטו "מקוב". הם אלו שבנו את הגדרות ואת שאר הגטו. את אימי לקחו כדי לכבס ולבשל לגרמנים. ואנחנו הילדים נשארנו בסוכה של השומר. ביום אימא ואבא היו הולכים לעבודות השונות ובערב היו חוזרים לסוכה. אנחנו הילדים היינו הולכים כל יום באזור כדי לנסות ולחפש לנו קצת אוכל. השומר של היער היה אדם גרמני מבוגר, איש רחמן אשר רכב על סוס. אחי הקטן צביקה היה תינוק בקושי בן חצי שנה. הוא ריחם על אימי והיה זורק לה מידי פעם חלב, לחם כדי שיהיה לה מה לאכול שתוכל להניק את אחי. כמו כן הביא לה סבון וסמרטוטים לעטוף את אחי התינוק. אחרי כמה חודשים שסיימו להקים ולבנות את גטו "מקוב" הכניסו את כולנו אליו ולא נתנו לנו יותר לצאת ממנו.

יום אחד הגיע שומר היער ואמר לנו שאם לא נברח מפה בקרוב אז יהרגו את כולנו מכיוון שאת הגטו הזה הגרמנים יצטרכו לטרנספורטים אחרים שיגיעו למקום. אימי שאלה אתו איך אנחנו יכולים לברוח? הרי כל הזמן הגרמנים שומרים עלינו. והשומר ענה לה שהוא יחשוב על רעיון וינסה לעזור לנו. יום אחד הגיע השומר ואמר לנו להיות מוכנים באחד הלילות והוא יבריא אותנו החוצה. וכך היה. לילה אחד הגיע השומר עם הסוס והוציא את כל המשפחה שלי מהמחנה והעביר אותנו עד לנהר "נאפר", שם חיכה לנו אדם נוסף עם סירה. שומר היער שילם לאותו אדם כסף (מזהב שלקח מאיתנו) וזאת כדי שאותו אדם יעביר אותנו לצד השני של הנהר. לאחר שאותו אדם העביר אותנו לצד השני של הנהר הוא אמר לנו שאנחנו צריכים ללכת 10 ק"מ ברגל ואז אנחנו ניתקל בצבא הרוסי אשר נמצא באזור והם יעצרו אותנו, יחקרו אותנו ויעבירו אותנו למרכז רוסי. וכך היה, התחלנו ללכת והגענו לעיר וולוגדה, זו הייתה עיר עם מסילת ברזל- צומת מסילות אשר העבירו דרכה ציוד לחזית הרוסית. הגרמנים היו מפגיזים את וולוגדה 2-3 פעמים ביום וזאת כדי לפגוע בפסי הרכבת כדי שלא יהיה להם הספקה/תחמושת ונשק להחזיק ולהעביר אותה לחזית. ב"וולוגדה" היינו חיים בצריף ענק, כ- 1000 אנשים, כל אותם אנשים אשר הצליחו לברוח מהגרמנים. יום אחד הגיע לאותו צריף המשטרה החשאית הרוסית ולקחו את אבא שלי במכונית ללא אויר וללא אור. אמי לא ידעה לאן לקחו אותנו והיא חיפשה אותנו במשך שנה. לאחר שנה היא פגשה אדם אשר היה איתנו בכלא, והוא אמר לה שלקחו אותנו לבית כלא ושם הוא עובד בעבודות כפייה. אבי ישב בכלא מכיוון שהואשם (ללא כל סיבה אמיתית ומוצדקת) כמורד במשטר. באותה תקופה אימי עבדה בבית חרושת לתפירת בגדים לחיילים הרוסים. ומידי פעם יצאה כדי לחפש את אבי. אימי נסעה לבית הכלא בו שהה אבי ומצאה אותו עובד בתוך נהר וולגה. הם העבירו עצים דרך הנהר למקומות אחרים באזור מכיוון שפעם לא היו משאיות. המעלות באותו נהר היו 38 מעלות מתחת ל 0. היא מצאה אותנו עם אותם בגדים שעזב, מזוקן ולא מסופר. כל אותו הזמן הזה אנחנו היילדים היינו לבד. אחי הגדול ראובן היה לוקח ודואג לצבי הקטן. לאחר תקופה מסוימת אחי צבי חלה במחלה נוראית וזאת עקב תת תזונה. כל הגוף שלו התנפח- הראש והבטן. והוא היה במצב קשה ואף גוסס. באותה תקופה קיבלנו תלושים ומידי פעם קיבלנו קצת חמאה שילת תה וקילו סוכר. אך כל זה לא הספיק לנו. אני לקחתי על עצמי את האחריות על נושא האוכל והייתי דואג שכולם יאכלו. הייתי קוטף סרפד ומכין מרק.

יום אחד, עקב הרעב הכבד שחיינו בו, החלטתי לקחת יוזמה ולנסות לשנות את המצב. הלכתי והתגנבתי לשדה והייתי קוטף כרוב ובורח. מידי פעם השומר היה תופס אותי ומרביץ לי מכות ולוקח לי הכול. אך כל זה לא שבר אותי ולא גרם לי להתייאש. יוזמה נוספת שלקחתי על עצמי כדי לנסות ולנסות לשפר את מצבנו היה ללכת למחנה צבאי של הצבא הרוסי ולנסות לחפש שם עבודה. רציתי לנקות את השולחנות לאחר שאותם חיילים היו אוכלים ארוחות, וזה על מנת לאסוף את הפירורים כדי להביא למשפחתי קצת אוכל. בהתחלה לא הסכימו לזה, אך לא התייאשתי והצקתי למפקד של המחנה, ולבסוף הוא הסכים. שהייתי בחדר אוכל ראיתי שכל אותם חיילים וקצינים אוכלים עם מעין כפות מעץ אשר הכינו בעצמם, ולא עם סכין ומזלג. ואז עלה במוחי רעיון. חזרתי הביתה ואספתי את כל הסכינים והמזלגות שהיו לנו והבאתי את זה לקצין הבכיר ונתתי לו אותם. אותם סכינים ומזלגות קנו את עולמו של אותו קצין. לאחר מכן אותו קצין לקח אותי למטבח ואמר לטבח שלפני שהוא מוציא לכל החיילים אוכל שיימלא לי את ה"פח" (כמו פח גדול של מלפפונים חמוצים) ושייתן לי אוכל כדי לקחת לאחים שלי. מאותו יום מצב הרעב במשפחה השתנה פלאים. הייתי מצליח להשיג הרבה אוכל ולהביא אותו הביתה, מצרך שהיה נדיר באותה תקופה. יום אחד אימי שאלה אותי איפה כל המזלגות והסכינים שהיו לה ואני אמרתי לה שמכרתי אותם בתמורה לכל האוכל שיש בבית.

לאחר שנה וחצי, הגיע שמועה שהולכים לעשות "אמסיה"- הצטרפות חזיתות של ארה"ב, צרפת ואנגליה(כנס עם צ'רצ'יל). רוסיה פנתה אליהם כדי שיעזרו לה עם המלחמה בגרמנים. בתמורה להתערבות ולעזרה שלהם הם דרשו מסטלין לשחרר את כל הנתינים אשר נמצאים אצלו בבתי הסוהר (ביניהם אבי), ואם לא יסכימו הם לא יצטרפו. הם הסכימו ובזכות זה אבי שוחרר מהכלא. יום אחד אבי הגיע לבית שלנו, ואני לא הכרתי מיהו, כמו כן אימי לא אמרה מי הוא. הוא הגיע לבית וכל מה שעשה בתקופה הראשונה זה רק לבשל ולאכול (את אותו האוכל שאני דאגתי להביא מהמחנה הצבאי של הרוסים). הראש שלו היה רק באוכל- הוא היה כל כך רעב עקב אותו תקופה ארוכה בכלא ללא מזון. אני מאוד התעצבנתי עליו מכיוון שהוא היה גומר לנו את כל האוכל.

יום אחד ממש התעצבנתי ואמרתי לאימי "איזה משוגע הבאת לנו הביתה, הוא אוכל לנו את כל האוכל". אימי ענתה לי שזה אבא שלי ולאט לאט הוא יחזור לעצמו והכול יהיה בסדר. לאחר שאבי חזר מהכלא הצלחנו להתרחק ולעבור לאזור אחר מרוחק מהחזית. עברנו לקירגיסטן - מדינה מוסלמית. אבי עבד שם בבית מטבחים והצליח להביא בשר ואוכל הביתה- באותה תקופה החיים שלנו היו טובים יותר. לאחר תקופה מסוימת אבי הפך להיות רוכל והצליח להביא הרבה מוצרים ודברי ערך הביתה. הוא לקח סחורה מקירגיסטן ומכר אותה באוזבקיסטן (העביר סחורה מהעיר פרונזה-בישקק בקירגיסטן לעיר טשקנט באוזבקיסטן) ולהפך. בכסף שהיה מרוויח באוזבקיסטן קנה שם סחורה ומכר אותה בקירגיזסטן. לאבי היה מזל שהוא הכיר את מנהל המשטרה של קירגיסטן והם נהיו חברים והוא עזר לו עם כל עניין הרוכלות. הוא נתן לו לסחור ועזר לו אם הסתבך ונכנס לבית כלא. בקירגיזסטן הרגשנו פחות את המלחמה, היו איתנו עוד משפחות יהודיות שהצליחו לברוח מהגרמנים. החיים היו טובים ומלאים בכל טוב. כמעט עד סוף המלחמה היינו בקירגיזסטן.

אנא ספרי על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

לקראת סוף המלחמה חזרנו חזרה לפולין לשצ'צ'ין והיינו שם שבועיים. לאחר מכן עברנו לעיר ג'רג'ונוב, שם נכנסתי לתנועת הנוער "השומר הצעיר". אבא שלי היה דתי והוא ראה שאוכלים שם חזיר ואז הוציא אותי מהשומר הצעיר והעביר אותי לתנועת "בני עקיבא". בגיל 7 אבי לקח אותי עם אחי וצירף אותנו לקבוצת ילדים כדי להתחיל את מסע העלייה לארץ. 5 שנים לקח לי להגיע לארץ ישראל. אבי לקח אותנו תחילה לגבול צ'כיה ומשם נכנסנו בלתי חוקיים לצ'כיה. היינו חודשיים בצ'כיה. משם התגנבנו לאוסטריה, היינו שם 3-4 חודשיים, לאחר מכן התגנבנו לגרמניה – היינו ב"אולם" – מחנה פליטים יהודי, לאחר חצי שנה בגרמניה תפסו אותנו הגרמנים והחזירו אותנו לוינה באוסטריה, שם היינו חודש. לאחר מכן התגנבנו שוב לגרמניה, למקום אחר באזור ההרים, לאזור שנקרא "אשהו", שם היינו 7-8 חודשים. לאחר מכן הצלחנו להתגנב לאיטליה. באיטליה היינו בשלוחה של "מוסד עלייה" של העיר פתח תקווה. היו לי חיים טובים שם, שנתיים למדתי בבית ספר – למדתי עברית. לאחר שנתיים הגיעו תיירים מארץ ישראל אשר בדרכון שלהם הופיע שיש להם 5-6 ילדים (אותם ילדים היו בארץ – לא באו איתם), ואז שינו לנו את השמות (כשם של אותם ילדים) וכך הצלחתי לעלות לארץ. עלינו לארץ עם עוד קבוצה של ילדים שהיו בלתי חוקיים עם אונייה בשם "טטי פאן יורק". הגעתי לארץ בגיל 13 וחצי – האונייה עגנה מול חוף קריית שמואל. הגיעו אלינו סירות של החלוצים והם אספו אותנו מהאונייה ולקחו אותנו ל"מוסד עלייה". במוסד עלייה הייתי עוד שנה וחצי עד שהוריי הגיעו לארץ. כאשר אימי ואבי הגיעו לארץ הם חיפשו אותי, וגם הם הגיעו למוסד עלייה ומצאו אותי שם. לאחר שהתאחדנו כולנו אימי החליטה שמספיק לגלות ולכך שהיינו בנפרד, והגיע הזמן להתאחד כל המשפחה ביחד.

נא ספרי על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

עברנו עם כל המשפחה מהמוסד עלייה לעפולה. בעפולה היה לנו משק חקלאי. לאחר שהגעתי לעפולה אימי שלחה אותי ללמוד בבית ספר, ולאחר שעות הלימודים בבית הספר עזרתי להוריי במשק החקלאי. למדתי בבית ספר "הודה" – לשם הלכתי כל יום רכוב על חמור – הייתי הולך וחוזר הביתה עם חמור. לאחר שסיימתי את לימודי התגייסתי לצבא. שירתי בהתחלה בגולני מרגמות כבדות וכאשר הגעתי לדרגת סמל עברתי לגולני מרגמות מוצנחות – שם נדרשתי אף לצנוח. לאחר מכן יצאתי לקורס קצינים, סיימתי אותו בהצלחה. לאחר קורס הקצינים שירתי בקבע תקופה קצרה שבסיומה השתחררתי מצה"ל. לאחר שהשתחררתי מצה"ל חיפשתי עבודה. מצאתי שצריכים אינסטלטורים להקמת "גבעת המורה". הגעתי לשם ואני בעצם בניתי את הבניינים הראשונים של "גבעת המורה". סחבתי על גבי שקים של חול וחפץ והייתי שותף בהקמת "גבעת המורה". לאחר מכן הקימו את מפעל הסוכר בעפולה והתקבלתי לעבוד שם בעונה. עבדתי שם 21 שנה. היות והייתי די משכיל ועם בגרות הצלחתי להשתלב מהר מאוד בצמרת המפעל. בזמני המנכ"ל של מפעל הסוכר היה ד"ר איזנברג והוא אימץ אותי ונתן לי לסכם לו את כל החשבונות והחישובים בנוסחאות הסוכר (כימיה). מצאתי חן בעיניו והוא לא רצה להרפות ממני ואף דאג שאני אשאר עובד קבוע במפעל. לאחר מספר שנים עברתי לעבוד במעבדה, כאשר מופקד בידי גורל החקלאים והמפעל. הייתי אחראי על כל בדיקות הסוכר, הפחת של הסלק שמתקבל ועוד תהליכים חשובים אחרים. לפי התוצאות שאני הייתי נותן וקובע החקלאים קיבלו תשלום ואף אחד לא התערב בהחלטות אלו חוץ ממני. לאחר מס' שנים הגעתי לדרגה גבוהה במפעל. עברתי לדיפיוזר והייתי מנהל משמרת על רבע מפעל ובנוסף הייתי אחראי על מכונת חיתוך הסלק ועוד תפקידים נוספים אחרים. כמו כן נבחרתי והייתי שותף בוועד העובדים של המפעל כ-15 שנה. במפעל זה עבדתי עד שהממשלה החליטה לסגור את המפעל. לאחר מכן עברתי לעבוד בנצרת עילית ב"ארגז נצרת" כמנהל כוח אדם. מפעל זה ייצר רהיטים לארה"ב. כמו כן ייצרנו אחרי מלחמת שלום הגליל רהיטים לחיילי האו"ם באזור. גם במפעל זה הגעתי לדרגה גבוהה ואף שימשתי תקופה מסוימת כמנכ"ל המפעל (בזמן תקופת מלחמת שלום הגליל). לאחר תפקיד זה עברתי לבית ספר "ניר העמק". היה מכרז בבית הספר "ניר העמק" בעפולה וחיפשו כלכלן לפנימייה/בית ספר. הגשתי מכתב ומיד התקבלתי, ולמחרת כבר הגעתי לעבוד בבית הספר "ניר העמק". שם שימשתי ככלכלן (קבעתי מה קונים, מה צריך לקנות ומה לא וכו'...), ללא אישור שלי לא היה ניתן לקנות כלום לבית הספר. הכול היה צריך לעבור דרכי. בבית הספר "ניר העמק" עבדתי 17 שנה. במהלך כל השנים שלי ככלכלן אף פעם לא חרגתי מהתקציב שנתנו לי. כמו כן גם כאן לקחתי חלק בוועד העובדים – 15 שנה. תוך כדי עבודתי כאן יצאתי להשתלמות ב"תדמור" בהרצליה. שם למדתי קורסי בישול שונים. מבית ספר "ניר העמק" יצאתי לגמלאות. כשיצאתי לגמלאות מי שהכיר אותי חיפש אותי וזאת כדי לזכות בי. לאחר מספר שנים הקמתי בית תמחוי בעפולה, שם התנדבתי 7 שנים. תוך כדי התנדבותי בבית התמחוי התנדבתי בפנימייה "אומן" לילדים יתומים ונזקקים כאשר שם אני עוזר להם ללמוד את מלאכת הכלכלה והרכש וכיצד לחשב דברים שונים. כמו כן בפנימייה ניהלתי תקופה את המטבח, הייתי השף שם. בנוסף אני מוכר בעיר עפולה כעוזר לנזקקים ודואג להם. תוך כל אותם שנים של עבודה קשה אני בוגר תואר אוניברסיטת ירושלים. תואר זה עשיתי תוך כדי התכתבות איתם ומידי פעם הייתי מגיע למבחנים. הייתי לומד בלילה וזאת תוך כדי הקמת משפחה וגידול ילדי הראשון. את אשתי ז"ל הכרתי זמן קצר לאחר שהשתחררתי באוטובוס מעפולה, כאשר היא רצתה להגיע לרמת ישי ולא ידעה היכן היא צריכה לרדת. היא דיברה אנגלית ואני עזרתי לה. לפני שהיא ירדה מהאוטובוס היא נתנה לי את מספר הטלפון שלה וכך סיפור האהבה שלנו התחיל.